

[Lis Starcke]

det vigtigt, at det så sker gennem sikkerhedsrådet.

Det har jo allerede været nævnt med England som kolonimagt. Tilbage kan man godt forstå, at der bliver det, at når Ian Smith erklærede Rhodesia for uafhængigt på et tidspunkt, hvor det var en kolonimagt, har England noget vanskeligere ved uden at tabe prestige at forhandle sig til rette om tingene.

Jeg er heller ikke helt sikker på, at hr. Melchior har ret i, at forholdene er blevet mere fredelige dernede, at de er blevet mindre hadske. I hvert fald viser udenrigsministerens beretning, at det er gået i den modsatte retning, også flygtningenes antal er blevet vældig forøget.

Hr. Lasse Budtz var nok lidt meget inde på anden udenrigspolitik, som måske ikke lige netop angik Rhodesia, men det er jo nok sådan, at udenrigspolitik hænger meget sammen, og jeg vil da meget nødtigt, at vi i dansk udenrigspolitik skulle foretage os noget, som ville bringe afrikanske stater over i kommunisternes arme.

Den, jeg var mindst enig med, var nok hr. Jørgen Junior. Jeg forstår ikke helt hans Rhodesiapolitik eller i det hele taget hans Afrikapolitik, men det kan være, jeg kommer til det efterhånden.

Hr. Johan Philipsen nævnte, at vi fra Danmarks side hidtil havde anerkendt dem, som havde det faktiske herredømme, og at det vist egentlig var en meget god politik. Det mener jeg også nok, men selvfølgelig, i det øjeblik det er et faktisk herredømme, som har en politik, der er modsat min, er jeg ikke videre begejstret for det. Men det er nok ikke nemt at komme til en mere praktisk løsning end den. Så er spørgsmålet, om man kan tale om, at det sorte flertal i Zimbabwe har det faktiske herredømme. Det tror jeg ikke vi kan bedømme endnu.

Hr. Ninn-Hansen syntes, vi skulle vise, at vi respekterer demokratiske synspunkter, og det er jeg da helt enig med ham i. Men det er ikke sikkert, at vi er helt enige om den måde, hvorpå man skal gøre det.

Så kom der en del indlæg fra nogle, hvis politik står retsforbundet meget fjernt. Jeg synes, de sagde det, som jeg har hørt dem sige så forfærdelig mange gange, og jeg er ikke på mit partis vegne blevet mere enig med dem. Jeg mener, at regeringspartierne

tager fornuftigt på sagen. Måske må de godt have lidt mere fart på. Det ville jeg ønske.

Udenrigsministeren (Christophersen):

Jeg er ganske enig, når det er blevet sagt, at det har sin berettigelse, at man i dag får en offentlig debat. Det var, tror jeg, hr. Ninn-Hansen, som fremførte det synspunkt. Når jeg ser mig omkring i salen og registrerer den interesse og det fremmøde, den har givet anledning til, kan man jo godt få – og det har jeg da fået – den tanke, om forskellen mellem et fortroligt møde i udenrigsnævnet og så en debat af denne art egentlig er særlig stor. Jeg tror, vi er 13–14 deltagere, og det er muligt, at indholdet af det, vi har drøftet, er mindst lige så fortroligt, som når vi drøfter ting i udenrigsnævnet. Det vil vi kunne konstatere i morgen. Men jeg har alligevel været glad for mange af de indlæg, som er kommet, naturligvis mest glad for de indlæg, som i høj grad afspejlede, hvad jeg selv fremførte på regeringens vegne. Jeg synes, at både hr. Bolvig og fru Lis Starcke sagde noget rigtigt, da de sagde, at debatten måske er kommet for tidligt, for vi ved for lidt, og at der kan være fornuft i at tage tingene ganske roligt. Vi ved for lidt, det er rigtigt, og det beklagelige er, at vi også øjensynlig ved noget meget forskelligt, for som hr. Bolvig sagde, er der blevet fremført en lang række oplysninger. Mange af dem er mig ukendt. Jeg siger ikke dermed, at de er forkerte, men jeg har nok en fornemmelse af, at nogle af dem er lidt idealiserede. Hr. Steen Folkes gengivelse af, hvorledes livet udfolder sig i de befriede landdistrikter, som han kaldte dem, tror jeg nok er noget for romantiseret og for præget af en almindelig revolutionsromantisk opfattelse af tingene. Men lad det nu ligge.

Problemet er selvfølgelig, at meget af det, vi har brug for at vide, er det meget svært for os at få oplysninger om. En del af de oplysninger, vi får, kan meget vanskeligt verificeres, og derfor er det i sig selv en opgave for regeringen at få klarlagt, hvorledes de rent faktiske forhold er.

Jeg vil godt her oplyse, at jeg i den sidste weekend havde lejlighed til at være sammen med EFs øvrige udenrigsministre, heriblandt også med den nye britiske udenrigsminister, på en helt uformel måde, og det er klart, at